

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palatium

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gzaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Qvod Non Sit Peccatum Qvo Non Tentetur Infirmus In morte. Capvt LI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54459)

minem in eiusmodi vitium corruentem,
 tumque audieris illum, verba præsumptio-
 nem redolentia effutientem; cum hac Pau-
 sententia corripe: *Nihil mihi conscius sum* 1. Corinth. 4.
non in hoc iustificatus sum. Sine me (in-
 mit veritas) *nihil potestis facere*: si quæ bona
 agisti, Deo, non tibi, illa adscribe. Quod si
 Diabolus honore dignum censuerit, te
 cum humilitate, & animi submissione, nec
 non gratiarum actione suscepturum re-
 sponde, & ita hostis versuti astus euertes.

QVOD NON SIT PEC-
 CATVM QVO NON TENE-
 TVR INFIRMVS IN
 morte.

CAPVT LI.

QVamuis supra dicta vitia, sint illa qui-
 bus frequētissime homines à Dæmo-
 ne oppugnantur in mortis articulo; tamen
 nullum est vitium quò inimicus non vta-
 tur, vt hominem pertrahat in ruinam, vt si
 uno modo nocere non potest, saltem alte-
 ro miseriam & infelicitatē procuret. Ideo-

Li 2 que

que illis non assentior, qui censent Dæmonem in articulo mortis non aggressurum infirmum per vitia capitalia, nā tunc temporis, cum fortissimum est prælium omnes vires exerit inimicus, vt vincere possit. Hincque fit vt illud psalmistæ dicere possim: *Intenderunt arcum suum, parauerunt sagittas suas in pharetra vt sagittent in obrectos corde.* Omnia proponit vitia, vt (si in actu) saltem affectu eum in illa corrumpat faciat. Id quotidiano patet exemplo. Frequentissime enim cernimus Luxuriosos vitæ optare prolongationem, ne concubinas suas deserant, vt suis adhuc fruantur voluptatibus, vt suis gaudeant delicijs. Nonne superbia maxima est, in postremo vitæ spiritu pompas funebres, insignia, & epithaphia, victoriarum trophea exposcere? Quæ signa iræ, indignationis, cholæræ visa sunt in vno solo Caluino moriente? Quot inuenimus ex hac luce excedentium querimonias audimus, dicentiū intempestiuā se morte rapi, relictis tot senibus, qui inutilia sunt terræ pondera! Num id sine inuidia fieri potest? Quæ maior acedia reperiri valet, quàm nolle in fine vitæ ad Dominum reuerti, per scelerum confessionem? Quot videmus quotidie stimulante inimico, ita

psal. 10.

aricia flagrare, vt thesauros, opesque suas
 cum deferre cuperent si valerent? Insu-
 per Callidus serpens hominem in initio
 per inuidiam tentauit: *nam inuidia diaboli Sap. 2.*
intrauit in orbem terrarum, per super-
 biam dicendo: *eritis sicut dii*, per gulam fru-
 tum arboris vetitæ offerendo, ita perse-
 cutus hominem vsque ad exitum, iisdem si-
 gnis potuerit vitijs superabit. Certissimum er-
 ro est morientes omnium peccatorum ge-
 neribus à dæmone impetj. Non tamē quod
 unum morientem omnib⁹ omnino aggre-
 ditur, sed diuersos, modis diuersis, prout
 egrotos procliues cernit inimicus. Hunc
 per desperationē, istum per præsumptionē
 vt supra diximus, hunc per Superbiam: istū
 per infidelitatem, omnem adhibens ope-
 ram, vt fidem (quæ salutis illius basis & fun-
 damentum est) euellat, & explantet. Et si-
 cuti vir qui ædificium tempore paruo de-
 moliri vult, cuniculos quosdam in funda-
 mentis facit, vt nullo negotio illud euertat:
 ita callidus serpens volens salutis ædem de-
 struere fidem aggreditur, vt facilius suo de-
 siderio perfruatur. Quod vt melius faciat,
 multas difficillimasque ingerit quæstiones,
 multa dubia: Nunc de Sacramento altaris,
 nunc de purgatorio, modo de Resurrectio-

Genes. 3.

Agonizans de
 Infidelitate
 tentatur.

ne, fidei contrarias proponens opinionem.
Cuius conatus ut elidere valeat ægrotus, ut
visitator, illi auream, Apostoli suggeste
sententiam: *propterea, in omnibus accipite ma-*

Ephes. 6.

maturam Dei, galeam salutis, scutum fidei, ut

De consolat in-
fr. c. 12.

possitis stare aduersus insidias diaboli. Ioannes

Polanus aliud illi suggerit remedium, nempe
ut inimico de Infidelitate tentanti semper
respondeat se illud credere quod Ecclesia
Catholica Apostolica & Rom. credit. Alia
huiusmodi remedia vide loco supra citato.

Agonizans de
Impatientia
sentatur.

Alium impatientiæ vitio premit, ut me-
riti iacturam faciat. Huic persuadere nititur,
Deum maximam illi inferre iniuriam, illi a
Deo derelictum, ea supplicia non esse meri-
tum, quod si meritus esset, illa cum paciētia
sustinendi ansam haberet, sed hæc infirmi-
tas superuenit & accidit quo tempore salutem
proximi prouidet, infinita denique huius-
modi suggerit: quibus si obuiare volueris
(pie visitator) in primis illi compatere illius
condoleas miseriam, ut faciliorem præbeat
auditum. Deinde declara impatientiam,
dolorem non munere, sed augere, cum do-
lor eo sit vehementior quod voluntas pati-
entis illi magis reluctatur. Denique osten-
des impatientiam omne meritum tollere.

Alios quosdam, pusillanimitate impug-
nat,

at, persuadens opera quæ egerunt non esse digna præmio tanto, nec cœlesti regno: cui tentationi vt obsistat ægrotus, secû cogitet, ea licet cœlo digna non sint, tamẽ per meritum passionis Christi digna fieri. Iustos præcipue hoc aggreditur modo, eorû mentibus malas ingerens cogitationes, quibus (etsi reluctantur) summopere secreta Dei iudicia cum pusillanimitate incurrere vereantur, & sic eos in his occupationibus, detinet, vt ex eorum mentibus Dei memoriam expellat, vel impediat.

Alios plane spirituales & contẽplatiuos tentat per curiositatẽ, qua expetunt visiones quasdam vel reuelationes, quibus de salute sua certi reddantur. Quę tentatio reuera maxima est, tunc enim Dæmon vanis quibusdã illusionibus & spirituali dulcedine animã decipere nititur, & curiositatem illam recipiendi reuelationes vel visiones imittit, vt postea in dubium trahat illos, quibus illæ nõ contingunt vtrû Deus illos amet, vel de electorû numero sint. Periculosum itaq; est illas in extremo vitæ desiderare, sed multo periculosius de illis etiam apud alios se iactare vel ex illis gloriã q̄rere.

Alios per scrupulos, notãter filias & mulierculas quib⁹ scripturarû minor inest cog-

li 4 nitio.

Agonizans per pusillanimitatem tentatur.

nitio, alios spe longioris vitæ deludit, alios infinitis modis, prout cernit expediens, vt suæ voluntatis habeat effectum. Quibus omnibus vt verè & prudenter obsistat ægrotus, Humilitatem amplectatur, quâ omnes inimici cautelas, & ipsum expellet inimicū, vt Diuo Anthonio reuelatum fuit. Hæc est igitur lucta inimici, sed hæc etiam sunt arma ægroti quibus se protegat, & defendat. His alia subnectamus.

QVÆ SINT ARMA OFFENSIVA, SIVE, QVIBVS ARMIS PROSTERNATUR, ET in fugam relegetur hostis.

CAPVT LII.

DVm strenuus miles se ad prælium parat, non solum arma quibus se ab inimici impetu muniat suscipit, sed etiam alia quibus illum propellat, vulneret, & interficiat accipit: ita cum ægrotus morti appropiat, non solum arma defensiva, sed & offensiva suscipere debet, quibus inimicum in fugam vertat. Arma defensiva sunt, *charitas: quæ foras mittit timorem: Spes, quæ galea salutis appellatur, quâ ictum desperationis*

1. Ioan. 4.
Ephes. 6.